

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ประเด็น ปัญหาสำคัญของพื้นที่

หัวข้อ Obesity War Season 2

เขตสุขภาพที่ 6 รอบที่ 1/2564

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

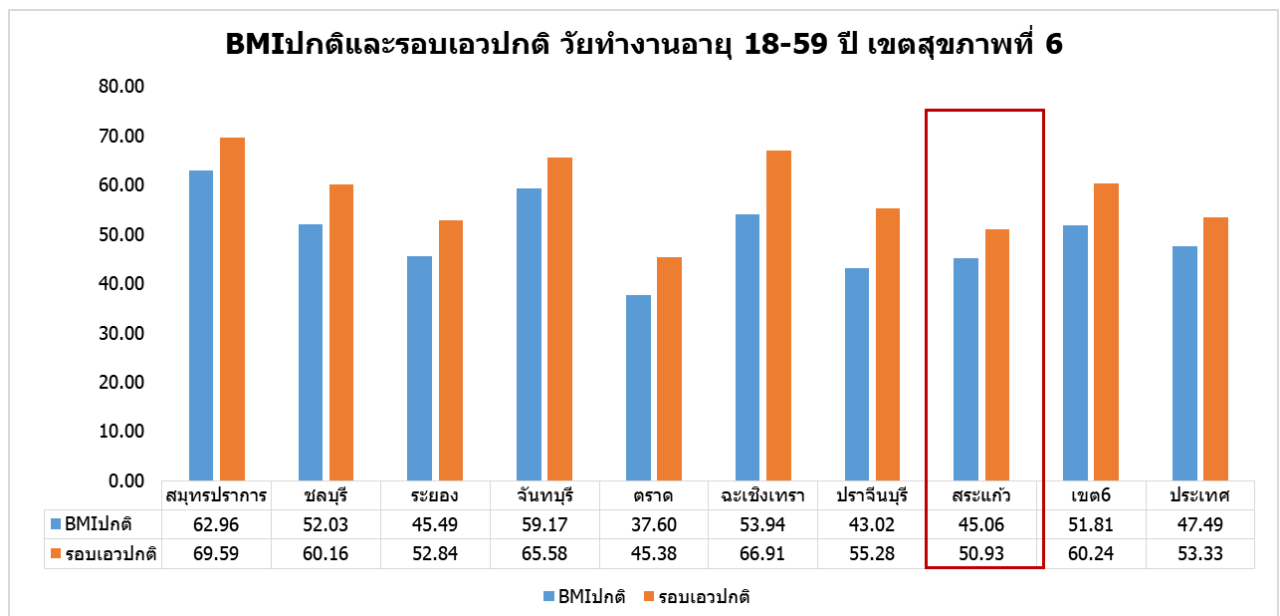
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี

หน่วยงานผู้รับผิดชอบร่วม : ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี, ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6, ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 6, สำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพเขต 6 และศูนย์ สสม.ภาคกลาง

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ :

2.1 สถานการณ์ของรอบเอวปกติและดัชนีมวลกายปกติในวัยทำงานอายุ 18 – 59 ปี ของจังหวัดสระแก้ว พบว่า มีเส้นรอบเอวปกติร้อยละ 50.93 ซึ่งน้อยกว่าทั้งของเขตสุขภาพที่ 6 (ร้อยละ 60.24) และประเทศ (ร้อยละ 53.33) และดัชนีมวลกายปกติพบร้อยละ 45.06 ซึ่งน้อยกว่าทั้งของเขตสุขภาพที่ 6 (ร้อยละ 51.81) และประเทศ (ร้อยละ 47.49) (ภาพประกอบที่ 1)

ภาพประกอบที่ 1 ประชากรวัยทำงานอายุ 18-59 ปี มีเส้นรอบเอวปกติ และ BMI ปกติ รายจังหวัด เขตสุขภาพที่ 6

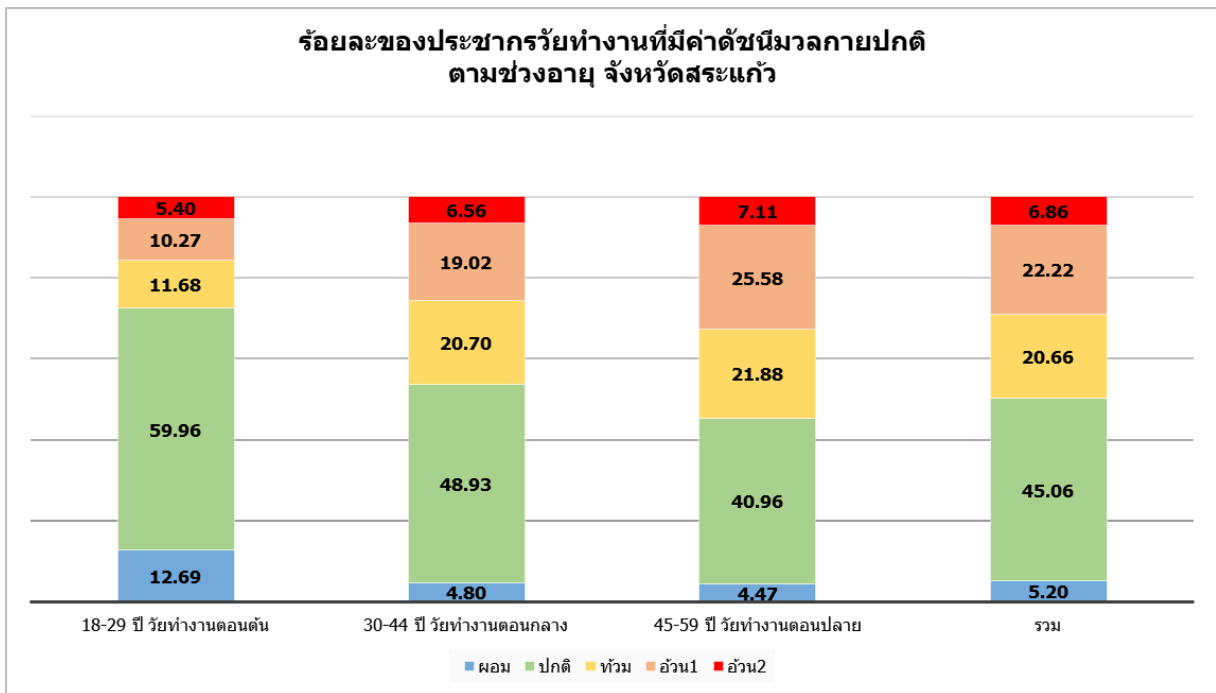

ที่มา : HDC วันที่ 11 มกราคม 2564

2.2 แนวโน้มดัชนีมวลกายของจังหวัดสระแก้ว เมื่อแยกตามกลุ่มอายุ ได้แก่ วัยทำงานตอนต้น (อายุ 18-29 ปี) วัยทำงานตอนกลาง (อายุ 30-44 ปี) และวัยทำงานตอนปลาย (อายุ 45-59 ปี) พบว่า BMI ระดับปกติมีแนวโน้มลดลงตามช่วงอายุที่เพิ่มขึ้น โดยพบมากที่สุดในช่วงวัยทำงานตอนต้น ร้อยละ 59.96

รองลงมาคือวัยทำงานตอนกลาง ร้อยละ 48.93 และพบน้อยที่สุดในช่วงอายุ 18-29 ปี ร้อยละ 40.96 และระดับท่วม อ้วนระดับ1 อ้วนระดับ2 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามช่วงอายุ ดังนี้ **ระดับท่วม**พบมากที่สุดในวัยทำงานตอนปลาย ร้อยละ 21.88 รองลงมาวัยทำงานตอนกลาง ร้อยละ 20.70 วัยทำงานตอนต้น ร้อยละ 11.68 **อ้วนระดับ1** พบมากที่สุดในช่วงวัยทำงานตอนปลาย ร้อยละ 25.58 รองลงมาวัยทำงานตอนกลาง ร้อยละ 19.02 และวัยทำงานตอนต้น ร้อยละ 10.27 และ**อ้วนระดับ2** พบมากที่สุดในวัยทำงานตอนปลาย ร้อยละ 7.11 รองลงมาวัยทำงานตอนกลาง ร้อยละ 6.56 และวัยทำงานตอนต้น ร้อยละ 5.40 ตามลำดับ (ภาพประกอบที่ 2)

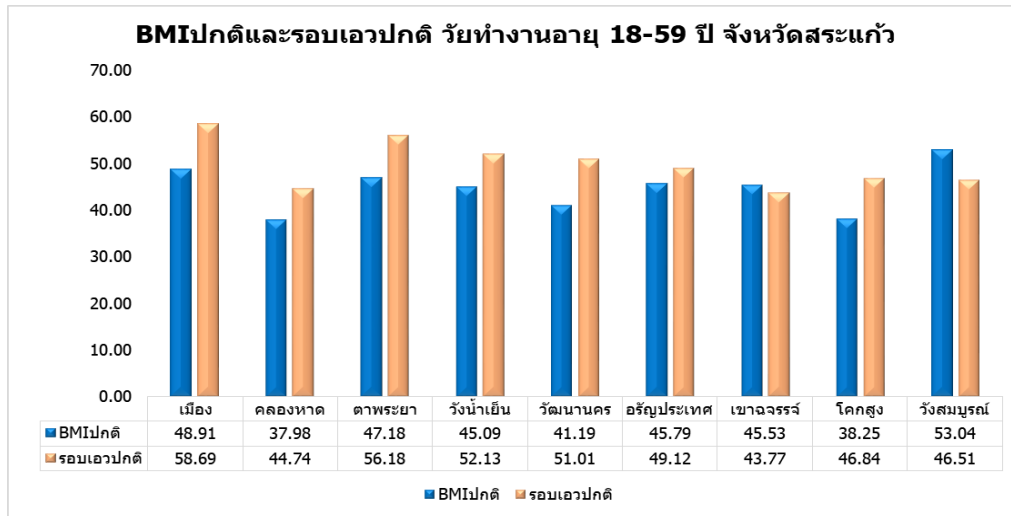
ภาพประกอบที่ 2 ร้อยละของประชากรวัยทำงานที่มีค่าดัชนีมวลกายปกติ ตามช่วงอายุ จังหวัดสระแก้ว

ที่มา : HDC วันที่ 11 มกราคม 2564

2.3 เมื่อแยกเป็นรายอำเภอที่ประชากรวัยทำงานอายุ 18-59 ปี พบว่า อำเภอที่มี**เส้นรอบเอวปกติ**มากที่สุด ได้แก่ อ.เมือง (ร้อยละ 58.69) รองลงมาคือ อ.ตาพระยา (ร้อยละ 56.18) และ อ.วังน้ำเย็น (ร้อยละ 52.13) ตามลำดับ **ดัชนีมวลกายปกติ**พบมากที่สุด อ.วังสมบูรณ์ (ร้อยละ 53.04) รองลงมาคือ อ.เมือง (ร้อยละ 48.91) และ อ.ตาพระยา (ร้อยละ 47.18) ตามลำดับ (ภาพประกอบที่ 3)

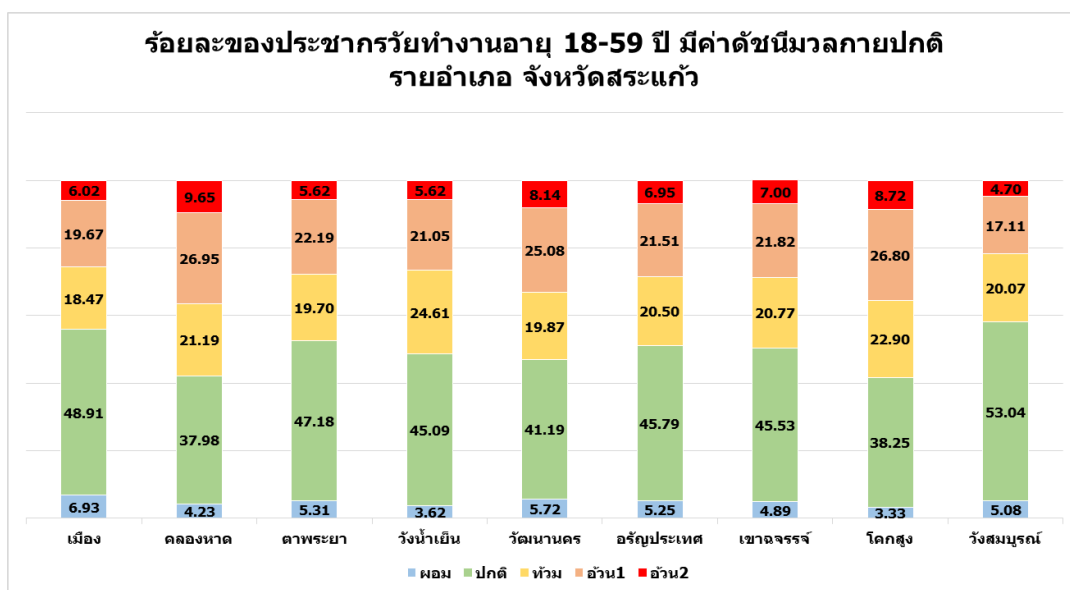
ภาพประกอบที่ 3 ประชากรวัยทำงานอายุ 18-59 ปี มีเส้นรอบเอวปกติ และ BMI ปกติ รายอำเภอ จังหวัดสระแก้ว

ที่มา : HDC วันที่ 11 มกราคม 2564

2.3 เมื่อพิจารณาดัชนีมวลกายระดับทั่วม, อ้วนระดับ1 และอ้วนระดับ2 รายอำเภอ โดยอำเภอที่พบมากที่สุด 3 อันดับดังนี้ ระดับ **ทั่วม**พบมากที่สุดคือ อ.วังน้ำเย็น (ร้อยละ 24.61) รองลงมาคือ อ.โคกสูง (ร้อยละ 22.90) และอ.คลองหาด (ร้อยละ 21.19) ตามลำดับ ระดับ **อ้วน1** พบมากที่สุดคือ อ.คลองหาด (ร้อยละ 26.95) รองลงมาคือ อ.โคกสูง (ร้อยละ 26.80) และ อ.วัฒนานคร (ร้อยละ 25.08) ตามลำดับ ระดับ **อ้วน2** พบมากที่สุดคือ อ.คลองหาด (ร้อยละ 9.65) รองลงมาคือ อ.โคกสูง (ร้อยละ 8.72) และ อ.วัฒนานคร (ร้อยละ 8.14) ตามลำดับ (ภาพประกอบที่ 4)

ภาพประกอบที่ 4 ร้อยละของประชากรวัยทำงานอายุ 18-59ปี มีค่าดัชนีมวลกายปกติ รายอำเภอ จังหวัดสระแก้ว

ที่มา : HDC วันที่ 10 มกราคม 2564

2.4. จำนวนครอบครัวที่มีความรอบรู้สุขภาพ โดยใช้ข้อมูลการเข้าถึง Digital Health Literacy ที่มีการจัดทำแพลตฟอร์มขึ้นมาใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพคนวัยทำงาน ประกอบด้วย การลงทะเบียนออนไลน์ 10 ล้านครอบครัวไทย ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก กิจกรรม Virtual Run ก้าวทำใจ การเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพโดยการประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์ผ่าน Application H4U และบันทึกการตรวจเต้านมด้วยตนเองทุกเดือนผ่าน BSE Application (Breast Self Examination) ซึ่งผลการดำเนินงานสะสมของจังหวัดสระแก้ว ดำเนินงานตามเป้าหมายของปีงบประมาณ 2564 ไปแล้วร้อยละ 28.13 รายละเอียดดังภาพประกอบที่ 5

ภาพประกอบที่ 5 จำนวนครอบครัวที่มีความรอบรู้สุขภาพ เขตสุขภาพที่ 6 ปีงบประมาณ 2564

จำนวนครอบครัวที่มีความรอบรู้สุขภาพ เขตสุขภาพที่ 6 ปีงบประมาณ 2564								
ลำดับที่	จังหวัด	เป้าหมาย ปี 2564	ผลการดำเนินงาน				รวม	ร้อยละ
			10 ล้านครอบครัว	BSE Application	H4U	การตรวจสุขภาพในสปก.		
1	จันทบุรี	40,458	10,001	731	676	0	11,198	27.68
2	ชลบุรี	118,369	20,549	12	341	0	20,901	17.66
3	ฉะเชิงเทรา	54,446	14,015	5	903	0	14,923	27.41
4	ปราจีนบุรี	37,294	11,103	520	668	0	12,267	32.89
5	ตราด	17,264	17,517	10	588	0	18,115	104.93
6	ระยอง	56,018	11,213	4	807	0	12,023	21.46
7	สระแก้ว	42,374	11,118	5	798	0	11,919	28.13
8	สมุทรปราการ	102,096	6,006	9	668	0	6,682	6.54
เขตสุขภาพที่ 6		468,319	101,522	1,296	5,449	0	108,028	23.07

ข้อมูล 10 ล้านฯ วันที่ 5 มกราคม 2564, BSE วันที่ 11 ม.ค.64, H4U วันที่ 11 ม.ค.64
เป้าหมาย ปรับใหม่ ตามที่ประชุมวันที่ 12 มกราคม 2564 ใช้ข้อมูลประชากร ปี 2562

หมายเหตุ : 10 ล้านครอบครัวฯ มีการทบทวนค่าเป้าหมายของแต่ละจังหวัดใหม่ เมื่อวันที่ 12 ม.ค. 64 โดยใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎร กลางปี 2562

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
1. ประชาชนวัยทำงานยังมีค่าดัชนีมวลกายเกินเกณฑ์ ที่กำหนด	1.1 กำหนดให้บุคลากรสาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุข มีกิจกรรมสร้างสุขภาพ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ดี และเป็นบุคคลต้นแบบในการสร้างสุขภาพในชุมชน	1.1 กำหนดการขับเคลื่อนโดยกำหนดเป็นนโยบายให้หน่วยงาน/หน่วยบริการสาธารณสุขทุกแห่งดำเนินการ
	1.2 สร้างภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานในการส่งเสริมการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี	1.2 ขับเคลื่อนในสถานประกอบการ ผ่านโครงการสถานประกอบการปลอดโรค ปลอดภัย ใจเป็นสุข และขับเคลื่อนผ่านคณะกรรมการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์ระดับจังหวัด

3. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี :

จังหวัดสระแก้วพบว่ามีปัญหาดัชนีมวลกายปกติไม่ขึ้นไปตามค่าเป้าหมาย จึงได้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนางานส่งเสริมการออกกำลังกาย และปลูก ฟัน คีนซีฟ DPAC Plus NCD เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม DPAC Plus NCD ในหน่วยบริการและชุมชน และสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขทุกแห่ง จัดกิจกรรมองค์กรไร้พุงในหน่วยบริการและชุมชน เพื่อให้บุคลากรสาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุข เป็นต้นแบบด้านสุขภาพให้กับประชาชน และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมชมรมสร้างสุขภาพในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี

4. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

4.1 สำหรับพื้นที่

การดำเนินงาน Obesity War จังหวัดสระแก้วมีการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพครอบครัวประชากรวัยทำงานตาม Setting ต่างๆ และได้ดำเนินโครงการตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย คือโครงการ 10 ล้านครอบครัวไทยออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และโครงการก้าวหัวใจ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการออกกำลังกายและปลูก ฟัน คีนซีฟ DPAC Plus NCD เพื่อแก้ไขปัญหาดัชนีมวลกายเกินในชุมชนและรายบุคคล และส่งเสริมสุขภาพวัยทำงานในสถานประกอบการด้วยแนวทาง 10 Packages ดังนั้น โอกาสในการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทั้งจำนวนและดัชนีมวลกายปกติเพิ่มขึ้น จังหวัดควรได้นำผลการรายงานความก้าวหน้าเข้าในเวทีประชุมของจังหวัดหรือการนิเทศตรวจราชการ และดูความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนประชาชนที่เพิ่มขึ้นกับค่าดัชนีมวลกายปกติ เพื่อการวางแผนกิจกรรม/โครงการที่แก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ต่อไป และเร่งดำเนินงานให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย

4.2 สำหรับศูนย์เขต 6 และส่วนกลาง

ข้อมูลจำนวนครอบครัวที่มีความรอบรู้สุขภาพ เป็นตัวชี้วัดใหม่ที่มีการรวบรวมข้อมูลจากหลายแพลตฟอร์มของวัยทำงาน ศูนย์อนามัยที่ 6 จะมีการดึงข้อมูลและวิเคราะห์รายงานความก้าวหน้าให้กับจังหวัด ทุกวันที่ 25 ของทุกเดือน และส่งผลให้แต่ละจังหวัดเพื่อนำไปจัดกิจกรรมที่เหมาะสมต่อไป

ผู้รายงาน : นางสาวเพ็ญศรี กองสัมฤทธิ์

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วันที่ 21 มกราคม 2564

โทร : 089 022 7470

E-mail : pensri0701@gmail.com

ผู้รายงาน : นางสาววริยา บุญทอง

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

วันที่ 21 มกราคม 2564

โทร 083-2121213

Email: min.wariya24@gmail.com

ผู้ตรวจรายงาน : นางยุพา ชัยพีเชิร

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านโภชนาการ)

วัน/เดือน/ปี : 21 มกราคม 2564

โทร : 094 479 4115

E-mail : yupha_dang@hotmail.com